

Talousarvion 2024 laadintaohje

198/02.02.00.00.00/2023

Kaupunginhallitus 25.09.2023 § 232

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Kiteen vuoden 2023 muutetun talousarvion mukainen toimintakate on -27,6 miljoonaa euroa, vuosikate 6,1 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämä on 3,1 miljoonaa euroa. Talousarviovuosi 2023 on vahva johtuen sote-uudistukseen liittyvistä kertatekijöistä.

Sote-uudistuksen vaikutukset verotuloihin eivät näy täysimääräisesti vuonna 2023, koska kunnille on kertynyt korkeamman veroprosentin sekä jako-osuuden mukaan verotuloja aiemmilta verovuosilta. Lisäksi vuonna 2023 tilitetään enemmän valtionosuuksia, kuin laskennallisesti kunnille kuuluu, koska sote-uudistuksen valtionosuudet huomioidaan takautuvasti vuosien 2024 ja 2025 valtionosuuksissa.

Kuntaliiton viimeisimmän verotuloennusteen mukaan Kiteen verotulot vuonna 2024 ovat 17 598 000 euroa, kun ne vuoden 2023 muutetun talousarvion mukaan ovat 18 581 000 euroa. Kuntaliiton viimeisimmän ennakkollisen valtionosuuslaskelman mukaan Kiteen valtionosuudet vuonna 2024 ovat 12 030 498 euroa, kun ne vuoden 2023 muutetun talousarvion mukaan ovat 14 677 440 euroa.

Valtionosuudet pienenevät vuodesta 2023 vuoteen 2024 keskimäärin 48 euroa per asukas. Pohjois-Karjalassa valtionosuudet laskevat keskimäärin 186 euroa per asukas ja Kiteellä 245 euroa per asukas. Riskinä on, että peruspalvelujen valtionosuusleikkaus on lopullisissa laskelmissa vielä ennakkolaskelmia suurempi.

Kunta-alan palkkaratkaisu nostaa henkilöstömenoja. Vuonna 2024 työehtosopimuksen palkkakustannukset nousevat keskimäärin 3,6 prosenttia.

Eriyisesti sote-uudistuksen takia Kitee on talouden osalta tilanteessa, jossa taloutta on pystyttävä sopeuttamaan verorahoituksen lasku huomioiden. Toimintakulut eivät ole laskeneet samassa suhteessa verorahoituksen aleneman kanssa. Tilanne talouden epätasapainon osalta ei oikene automaattisesti ilman toimenpiteitä. Kiteen taloustilanne on vielä vahva edellisten vuosien ylijäämien turvassa tulevaisuuden negatiivisia uhkakuvia. Tilanne on kuitenkin saatava tasapainoon lähivuosien aikana ja tulevan vuoden 2024 talousarvion valmistelun lähtökohtana on nollatulos, jolla varaudutaan tulevien vuosien tiukentuvaan taloustilanteeseen.

Edellä mainittujen tietojen perusteella talousarviota lähdetään laatimaan tilanteessa, jossa tilikauden 2024 toimintakatteen ennakoidaan olevan noin -26,8 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämä 0 euroa.

Kiteen tilinpäätöksen 2022 mukainen taseen ylijäämien määrä on 27,6 miljoonaa euroa.

Valmistelija: talousjohtaja Kaisa Lappalainen, puh. 040 105 2002, kaisa.lappalainen@kitee.fi

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa liitteenä olevan talousarvion laadintaohjeen, joiden pohjalta toimialat valmistelevat esitykset lautakunnille ja edelleen hallitukselle ja valtuustolle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkintä: Sivistysjohtaja Matias Valoaho ja tekninen johtaja Kari Siponen olivat paikalla asian keskustelun aikana kokouksen alussa, mutta eivät osallistuneet päätöksentekoon.